

Inflectional Variation in the Historical Corpus on the Example of Masculine Animate Nouns in the 17th and 18th Century Polish Texts

Włodzimierz Gruszczyński
Aleksandra Wieczorek

Institute of Polish Language, Polish Academy of Sciences

Plan of the presentation

- about the corpus
- the variation of some inflectional endings of masculine animate nouns in the Polish language of the 17th and 18th century
- tagset adaptation to the 17th- and 18th-century Polish

About the corpus

- Title: Electronic corpus of the 17th and 18th century Polish texts (up to 1772)
- Cryptonym: KORBA (KORpus BARokowy 'baroque corpus')
- Principal investigator: Włodzimierz Gruszczyński

- Funding: Polish Ministry of Science and Higher Education, National Programme for the Development of Humanities grant (contract number 0036/NPRH2/H11/81/2012)
- Duration: 2013-2018
- Coordinating body: Institute of Polish Language, Polish Academy of Sciences
- Cooperation: Institute of Computer Science, Polish Academy of Sciences

About the corpus

- 13.5 million tokens
- original editions, manuscripts, some modern editions
- layers:
 - transliteration
 - transcription
 - annotation
 - lemmatization
- CQL and query builder
- metadata

www.korba.edu.pl

ELEKTRONICZNY KORPUS TEKSTÓW POLSKICH Z XVII I XVIII W. (DO 1772 R.)

Korpus

Korba automatyczna

CQL

Zapytanie

[base="korba"]

á

é

Á

É

KONSTRUKTOR ZAPYTAŃ

ODRZUĆ OBCE SEGMENTY

METADANE

metadata

Metadane

Skrót tekstu

Ograniczenie

=

Zapytanie o metadane

ChróśSFizyka

-

DODAJ OGRANICZENIE

*transliteration/
transcription*

Warstwa wyświetlania

transliterowana

Liczba wyników na stronę

10

Wyszukaj

annotation, lemmatization

Znaleziono 3 wyników.

Lp	Lewy kontekst	Rezultat	Prawy kontekst	Skrót	Data
1	zębate. Na jednym także tego pręta końcu, jest	korba [korba:subst:sg:nom:f]	czyli rękoieść RR, a na drugim końcu jest żelazny	ChróśSFizyka	1764
2	iało y z drażkiem q. Pneumatycznej. Przeto gdy	korbą [korba:subst:sg:inst:f]	RR zakręcisz, obróci się razem y koło H,	ChróśSFizyka	1764
3	U Stolika niższego, jest kółko małe palczaste, które	korbą [korba:subst:sg:inst:f]	D zakręcone, chwyta za zęby stępel F, y	ChróśSFizyka	1764

Masculine in the contemporary Polish

		m1 (personal)	m2 (animate)	m3 (inanimate)
sg Nom		chłop 'peasant'	lew 'lion'	słup 'column'
sg Acc		chłopa	lwa	słup
pl Nom	ndepr.	chłopi	lwy	słupy
	depr.	chłopy		
pl Acc		chłopów	lwy	słupy

Masculine in the contemporary Polish

		m1 (personal)	m2 (animate)	m3 (inanimate)
sg Nom		chłop 'peasant'	lew 'lion'	słup 'column'
sg Acc		chłopa	lwa	słup
pl Nom	ndepr.	chłopi	lwy	słupy
	depr.	chłopy		
pl Acc		chłopów	lwy	słupy

	“m1 endings”	“m2 endings”
pl Nom	-i -owie -y	-y -i
pl Acc	-ów	-y -i

Masculine in the 17th and 18th-century Polish

	personal	impersonal animate	inanimate
sg Nom	chłop 'peasant'	lew 'lion'	słup 'column'
sg Acc	pana	lwa	słup
pl Nom	chłopi chłopy	lwy lwi lwowie	słupy
pl Acc	chłopów chłopy	lwy lwów	słupy

m1 endings

m2 endings

Nominative plural - **personal** nouns

są **Pány**/ Stárostámi (1611)

'lords are landlords'

Krolowie vmieią roskázowác (1614)

'kings know how to order'

dwaj **kardynały** (1624-1625)

'two cardinals'

pastuszkowie (...) bieżą (1650)

'the shepherds are running'

Strażnicy dwaj (1706-1743)

'two guards'

górnicy (...) nie chcą na dół zjeżdżać (1706-1743)

'miners (...) do not want to go down (to the mine)'

czy tu leżą **Pany**? (1754)

'are lords lying here?'

Nominative plural - animate impersonal nouns

wilcy pogryźli jego ciało (1609)

'wolves bit his body'

słowikowie mali (1618)

'little nightingales'

Ptacy (...) milczeli (1620)

'the birds were silent'

giną jako **psy** (1754)

'they die like dogs'

drobne znajdują się **robaczki** (1764)

'there are small worms'

Niektóre **ptaki** (1764)

'some birds'

Accusative plural - **personal** nouns

chłopy nasze buntują (1606)

'they rebel our peasants'

syny mieć nieobyczajne (1614)

'to have bad-mannered sons'

chłopi **chłopy** rodzili (1633)

'peasants gave birth to peasants'

Polaki Sármatámi zowią (1633)

'they call Poles Sarmatians'

gdyście **Krole** y berłá ich potráćili (1645)

'when you lost the kings and their sceptres'

Iam (...) **Krolow** Chánáneyskich pobił (1645)

'I defeated the Canaanite kings'

Widzi onych **rycerzów** i waleczne **chłopy** (1670)

'He sees these knights and valiant peasants'

Rodzą **chłopów** szlachcianki (1670)

'noblewomen give birth to peasants'

biją, kaleczą, hańbią **chłopow** (1754)

'they beat, injure, humiliate peasants'

Accusative plural - animate impersonal nouns

gdy się owce dostaną między **wilki** (1614)

'when the sheep get between the wolves'

lwów srogich rozdziara i goni (1669-1680)

'(he) tears and chases stern lions'

jeleń **lwy** wodzi (1674)

'deer leads lions'

wilków kozłowie bić będą brodami, A **psów** będą doganiać jelenie rogami (1675)

'goats will beat wolves with their beards and deer will chase dogs with their horns'

między **lwy** dzikie (...) wrzucona (1754)

'(a woman) thrown in between lions'

Mixed genders in constructions Noun+Adjective/Participle

Personal nouns

jedno dwaj **kardynały** **byli** (1624-1625)

‘there were only two cardinals’

zdrajce (...) **wychodzili** (1625)

‘the traitors were leaving’

Wiarusy **nie gniewali** się (1743)

‘comrades were not angry’

Mixed genders in constructions Noun+Adjective/Participle

Impersonal nouns

krety poryli (1612)

‘moles burrowed’

byli (...) lwy (1624)

‘there were lions’

Aby **szczury** (...) **nie pogryźli** czego (1675)

‘so the rats will not bite
anything’

wszystkie insze Robacźki (...) **byli** koło niego (1696) ‘all other worms were near him’

jelenie tak **byli forsowane** od psów (1747-1756)

‘deer were so chase by dogs so
hard’

pewne Ptaki 200 mil **ulecieli** na morzu (1754)

‘some birds flew 200 miles over the
sea’

psi (...) Greckich ciał **nie tykały** (1754)

‘dogs didn’t touch Greek bodies’

Tagset for the contemporary Polish (National Corpus of Polish)

sg Nom	chłop _{m1}	lew _{m2}	słup _{m3}
sg Acc	chłopa _{m1}	lwa _{m2}	słup _{m3}
pl Nom	chłopi _{m1}	lwy _{m2}	słupy _{m3}
pl Nom depr.	chłopy _{m2}	-	-
pl Acc	chłopów _{m1}	lwy _{m2}	słupy _{m3}

Tagset for the 17th- and 18th-century Polish (KORBA)

sg Nom	chłop _m	lew _m	słup _m
sg Acc	chłopa _{m1}	lwa _{m2}	słup _{m3}
pl Nom	chłopi _{m1} chłopy _{m2}	lwowie _{m1} lwy _{m2}	słupy _{m3}
pl Acc	chłopów _{m1} chłopy _{m2}	lwów _{m1} lwy _{m2}	słupy _{m3}
pl Instr	panami _m	lwami _m	słupami _m

```
[pos="subst" & case="nom"  
& number="pl" & gender="manim1"]
```

(automatic tagging)

?

wilcy [wilk:subst:pl:nom:m] 'wolves'

psi [pies:subst:pl:nom:m] 'dogs'

wężowie [wąż:subst:pl:nom:m] 'snakes'

lwi [lwi:adj:sg:nom:m:pos] 'lions'

ptacy [ptak:subst:pl:nom:manim1] 'birds'

osłowie [osioł:subst:pl:nom:manim1] 'donkeys'

koźlowie [koziół:subst:pl:nom:manim1] 'goats'

Nominative plural CHŁOP ‘peasant’ and LEW ‘lion’

chłopi 261

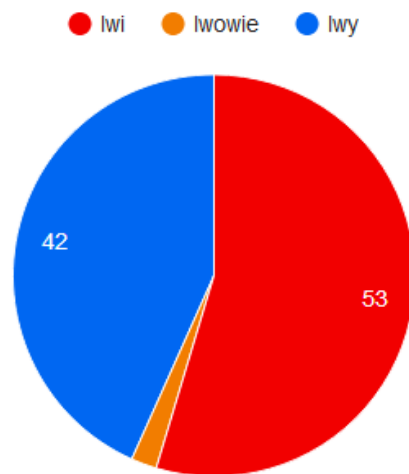
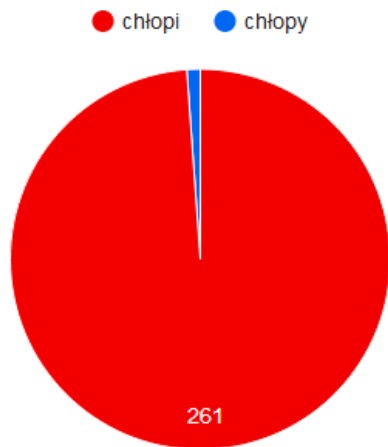
*chłopowie 0

chłopy 3

lwi 53

lwowie 2

lwy 42

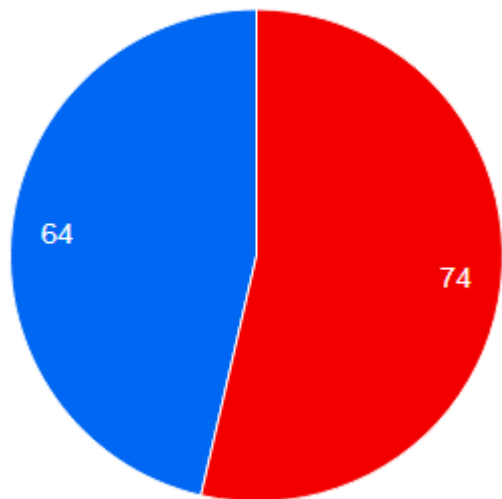

Accusative plural CHŁOP ‘peasant’ and LEW ‘lion’

chłopów 74

chłopy 64

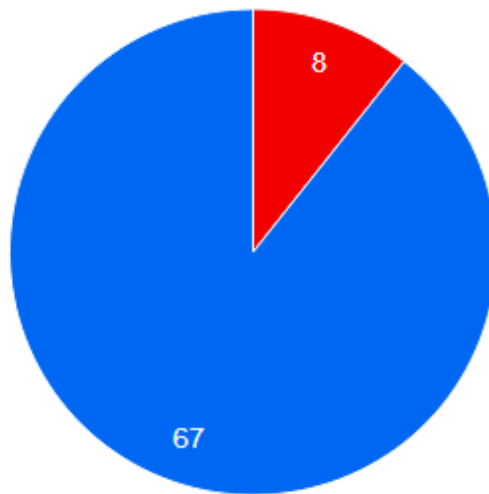
● chłopów ● chłopcy

lwów 8

lwy 67

● lwów ● lwy

Plans for the future

semantic annotation of masculine animate lexemes:

CHŁOP anim. pers.

KRÓL anim. pers.

PIES anim. impers.

PTAK anim. impers.

....

based on the data from the contemporary dictionaries of Polish (e.g. SGJP) + manual annotation

Plans for the future

[sem="animate impersonal" & gender="manim1"]

psi

wilcy

ptacy

tygrysowie

Thank you!

wlodzimierz.gruszczynski (at) ijp.pan.pl

aleksandra.wieczorek (at) ijp.pan.pl